

การจัดทำแผนที่ภาษี

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี

ในอดีตการจัดเก็บภาษีโรงเรือน ภาษีที่ดินและภาษีป้ายในเขตตำบลบึงยี่โถเป็นภารกิจขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ต่อมาในปี พ.ศ. 2541 ได้มีการโอนภารกิจในการจัดเก็บภาษีทั้ง 3 ประเภทในเขตตำบลบึงยี่โถให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลบึงยี่โถ ในช่วงแรก อบต. ได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ ไปขอถ่ายสำเนาฐานข้อมูลภาษีมาจากสำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี โดยไม่มีการปรับปรุงฐานข้อมูล ทำให้การจัดเก็บภาษีทั้ง 3 ประเภทนั้นมีจำนวนค่อนข้างต่ำ คือ ในปี 2544 จัดเก็บได้เพียง 7,124,263.44 บาท ทางผู้บริหารจึงมีแนวคิดที่จะปรับปรุงระบบฐานข้อมูลภาษีในเขตตำบลบึงยี่โถ เพื่อให้ข้อมูลของผู้เสียภาษีมีความถูกต้อง ทันสมัยและสอดคล้องกับความเป็นจริง เพื่อให้สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: ธัญบุรี

จังหวัด: ปทุมธานี

ประชากร: 16,250 คน

พื้นที่: 15.393 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

ในปี 2544 ผู้บริหาร อบต. บึงยี่โถได้จัดให้มีโครงการ "การจัดทำแผนที่ภาษี" เพื่อเป็นการปรับปรุงฐานข้อมูลผู้เสียภาษีในตำบลบึงยี่โถให้ถูกต้อง ทันสมัยและสอดคล้องกับความเป็นจริง ซึ่งนอกจากจะประหยัดค่าใช้จ่ายแล้ว ยังทำให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสออกไปพบปะกับประชาชนในระหว่างการออกไปสำรวจพื้นที่ เป็นการรับรู้สภาพปัญหาของประชาชนในชุมชนอย่างใกล้ชิด

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1.ประสานความร่วมมือจากเทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีการเริ่มจัดทำแผนที่ภาษีบ้างแล้ว เพื่อให้บุคลากรของ อบต.บึงยี่โถที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนที่ภาษี ได้แก่ หัวหน้าส่วนโยธา หัวหน้าส่วนการคลัง ไปดูงานการจัดแผนที่ภาษีของเทศบาลเมืองคูคตเป็นเวลา 1 วัน เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการริเริ่มโครงการจัดทำแผนที่ภาษี

2.จ้างลูกจ้างชั่วคราวจำนวน 12 คน เพื่อทำหน้าที่เดินสำรวจข้อมูลเพื่อนำมาจัดทำแผนที่ภาษีซึ่งประกอบด้วย ข่างสำรวจ คุณวุฒิ ปวช. สาขาช่างโยธา ข่างสำรวจ ข่างก่อสร้าง หรือช่างเขียนแบบ จำนวน 4 คน ในอัตราค่าจ้างเดือนละ 4,700 บาท และผู้ช่วยช่างสำรวจ คุณวุฒิมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 คน ในอัตราค่าจ้างเดือนละ 4,100 บาท จากนั้นได้มอบหมายให้ลูกจ้างชั่วคราวทั้ง 12 คน ไปดูงานการจัดทำแผนที่ภาษีที่เทศบาลเมืองคูคตเป็นเวลา 1 วัน

3.ขอความร่วมมือจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดเจ้าหน้าที่มาอบรมความรู้เรื่องการจัดทำแผนที่ภาษีให้กับเจ้าหน้าที่ของ อบต. ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนที่ภาษี ประกอบด้วยหัวหน้าส่วนโยธา หัวหน้าส่วนการคลัง ข่างสำรวจและผู้ช่วยช่างสำรวจ

4.ก่อนการออกสำรวจพื้นที่เพื่อจัดทำแผนที่ภาษีนั้น อบต.จะทำหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบการและเจ้าของพื้นที่ให้ทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ของ อบต. เข้าไปสำรวจพื้นที่ โดยมี การแบ่งพื้นที่ของตำบลบึงยี่โถเป็น 4 ส่วน และแบ่งลูกจ้างชั่วคราวทั้ง 12 คน ออกเป็น 4 ชุด เพื่อทำหน้าที่สำรวจในพื้นที่ในแต่ละส่วน โดยชุดสำรวจแต่ละชุดประกอบด้วยช่างสำรวจ 1 คน และผู้ช่วยช่างสำรวจ 2 คน รวมทั้งสิ้น 3 คน โดยในแต่ละวันเจ้าหน้าที่แต่ละชุดจะสำรวจพื้นที่พร้อมทั้งเข้าไปพบกับผู้ประกอบการเพื่อสอบถามข้อมูล จากนั้นจะนำข้อมูลที่ได้นำมาจัดทำเป็นแฟ้มข้อมูลแล้วบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์

5.การสำรวจพื้นที่เพื่อจัดทำแผนที่ภาษีใช้เวลาประมาณ 1 ปี เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม 2544 จนถึงเดือนพฤศจิกายน 2545 จากนั้นจะมีการปรับปรุงฐานข้อมูล ด้วยการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ออกไปสำรวจข้อมูลเป็นระยะๆ เพื่อให้ข้อมูลมีความทันสมัยและถูกต้องอยู่เสมอ

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/ การลงทุน	-ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามโครงการนี้ทั้งหมดได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณของ อบต. ในปี 2545 เป็นเงินประมาณ 935,000 บาท
อุปกรณ์/เครื่องมือ	-คอมพิวเตอร์ จำนวน 2 เครื่อง -กล้องถ่ายภาพ จำนวน 4 อัน -ดิสก์เมตอร์ จำนวน 4 อัน -โต๊ะเขียนแบบพร้อมอุปกรณ์ จำนวน 4 ชุด
บุคลากร	เจ้าหน้าที่สำรวจข้อมูลจำนวน 12 คน ซึ่งประกอบด้วย -ช่างสำรวจคุณวุฒิ ปวช. สาขาช่างโยธา ช่างสำรวจ ช่างก่อสร้างหรือช่างเขียนแบบ จำนวน 4 คน -ผู้ช่วยช่างสำรวจคุณวุฒิมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 คน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
-ตุลาคม 2544	-ผู้บริหาร อบต. นำแนวคิดในการจัดทำแผนที่ภาษีในเขตตำบลบึงยี่โก เข้าหารือในที่ประชุมสภา อบต. เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง -อบต. ทำหนังสือถึงเทศบาลเมืองคูคต เพื่อขอความร่วมมือในการอนุญาตให้บุคลากรของอบต. บึงยี่โก คือหัวหน้าส่วนโยธาและหัวหน้าส่วนการคลัง ไปดูงานการจัดแผนที่ภาษีของเทศบาลเมืองคูคต -ประกาศรับสมัครลูกจ้างชั่วคราวเพื่อทำหน้าที่ช่างสำรวจและผู้ช่วยช่างสำรวจ -มอบหมายให้หัวหน้าส่วนโยธาและหัวหน้าส่วนการคลัง ไปดูงานการจัดทำแผนที่ภาษีที่เทศบาลเมืองคูคต	-ประธานกรรมการบริหาร อบต. -ปลัด อบต. -ปลัดอบต. -ประธานกรรมการบริหาร อบต.
-พฤศจิกายน 2544	-คัดเลือกช่างสำรวจและผู้ช่วยช่างสำรวจ พร้อมทั้งมอบหมายให้งานจัดทำแผนที่ภาษีอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนการคลัง -มอบหมายให้ช่างสำรวจและผู้ช่วยช่างสำรวจไปดูงานการจัดทำแผนที่ภาษีที่เทศบาลเมืองคูคต -ทำหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเจ้าหน้าที่มาอบรมความรู้เรื่องการจัดทำแผนที่ภาษีให้แก่เจ้าหน้าที่ของ อบต.	-ปลัด อบต. -หัวหน้าส่วนการคลัง -ประธานกรรมการบริหาร อบต.

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
-พฤศจิกายน 2544	-จัดอบรมความรู้เรื่องการจัดทำแผนที่ภาษีโดยวิทยากรจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ให้แก่เจ้าหน้าที่ของ อบต.บึงยี่โถที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนที่ภาษี	-วิทยากรจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
-ธันวาคม 2544	-จัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือเพื่อใช้ในการจัดทำแผนที่ภาษี -ทำหนังสือถึงผู้ประกอบการและเจ้าของพื้นที่ในเขตตำบลบึงยี่โถเพื่อขอความร่วมมือให้แก่เจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษี -เริ่มสำรวจข้อมูลเพื่อจัดทำแผนที่ภาษี	-ส่วนการคลัง -ประธานกรรมการบริหาร
-ธันวาคม 2545	-การจัดทำแผนที่ภาษีเสร็จสิ้นโดยมีการปรับปรุงฐานข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ	-ส่วนการคลัง ช่างสำรวจและผู้ช่วยช่างสำรวจ

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

- เทศบาลเมืองคูคต ให้ความร่วมมือในการถ่ายทอดความรู้ในการจัดทำแผนที่ภาษีให้แก่เจ้าหน้าที่ของ อบต. บึงยี่โถ
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จัดการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสำรวจพื้นที่เพื่อจัดทำแผนที่ภาษีให้แก่เจ้าหน้าที่ของ อบต. บึงยี่โถ

ประเมินผลความสำเร็จ

จำนวนผู้เสียภาษีในแต่ละประเภท

ประเภทภาษี	ปีงบประมาณ		
	2544	2545	2546
-ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	156 ราย	202 ราย	255 ราย
-ภาษีบำรุงภาษี	-*	-*	-*
-ภาษีป้าย	79 ราย	88 ราย	115 ราย

หมายเหตุ* อบต. บึงยี่โถไม่มีการจัดเก็บข้อมูลในส่วนนี้

การจัดเก็บภาษีในแต่ละประเภท

ประเภทภาษี	ปีงบประมาณ		
	2544	2545	2546
-ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	6,219,887.00 บาท	6,366,224.00 บาท	6,834,250.00 บาท
-ภาษีบำรุงภาษี	179,242.44 บาท	178,708.44 บาท	152,486.12 บาท
-ภาษีป้าย	725,134.00 บาท	903,590.00 บาท	821,973.00 บาท

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. ผู้ประกอบการบางส่วนไม่ทราบถึงภาระหน้าที่ที่ต้องชำระภาษีให้กับ อบต.	1. อบต. บึงยี่โถทำหนังสืออย่างเป็นทางการแจ้งให้ผู้ประกอบการไปชำระภาษี แต่หากผู้ประกอบการที่ได้รับหนังสือแจ้ง ยังคงไม่ชำระภาษีก็ส่งเจ้าหน้าที่ไปพบเพื่อทำความเข้าใจและรับทราบถึงสภาพปัญหา
2. ผู้ประกอบการบางรายไม่ให้ความร่วมมือในการชำระภาษี เนื่องจากถูกจัดเก็บภาษีย้อนหลังเป็นจำนวนเงินค่อนข้างสูง	2. ผ่อนผันให้ผู้ประกอบการ ที่ถูกจัดเก็บภาษีย้อนหลังผ่อนชำระภาษี เพื่อมิให้เป็นภาระกับผู้ประกอบการมากเกินไป

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ความสำเร็จของโครงการเกิดจากความร่วมมือของคณะผู้บริหาร ที่ได้ให้การสนับสนุนไม่ว่าจะเป็นด้านนโยบายหรืองบประมาณและนโยบาย รวมถึงความเสียสละและความตั้งใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกคน รวมถึงความร่วมมือของประชาชนและผู้ประกอบการในเขตพื้นที่ที่มีความเข้าใจถึงภาระหน้าที่ของตนที่ต้องเสียภาษีให้ถูกต้องตามกฎหมาย

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

โครงการจัดทำแผนที่ภาษีจะมีความต่อเนื่องต่อไปในอนาคต โดยเทศบาลมีแผนงานที่จะจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการปรับปรุงฐานข้อมูลให้มีความทันสมัยทุกๆ ปี

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

โครงการนี้สามารถจะถ่ายทอดให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นได้เรียนรู้ โดยสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงคือความพร้อมของบุคลากร นอกจากนี้จากการจัดเก็บภาษีอาจมีผลกระทบกระเทือนถึงคะแนนนิยมกับฝ่ายการเมือง ดังนั้นถ้าฝ่ายการเมืองไม่ให้การสนับสนุนแล้วโครงการดังกล่าวอาจไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางแผนไว้

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายประนอม แก้วหนองเสม็ด
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลบึงยี่โถ
ที่อยู่ : ตำบลบึงยี่โถ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดพิษณุโลก
โทรศัพท์ : (02) 991-6636-8 ต่อ 108

ชื่อ-นามสกุล : นางสาวจิตาภา มีสมเดช
ตำแหน่ง : รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลบึงยี่โก
ที่อยู่ : ตำบลบึงยี่โก อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
โทรศัพท์ : (02) 991-6636-8 ต่อ 108

ชื่อ-นามสกุล : นางสาวอัญชรา เพ็ญญาไลย
ตำแหน่ง : หัวหน้าส่วนการคลัง
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลตำบลบึงยี่โก
ที่อยู่ : ตำบลบึงยี่โก อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี
โทรศัพท์ : (02) 991-6636-8 ต่อ 102

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2544

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	เลขที่ 1 หมู่ 1 ตำบลบึงยี่โก อำเภอดุสิต จังหวัด ปทุมธานี 12130
ขนาดพื้นที่	15.393 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	17,303,775.88 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
งบประมาณรายได้	27,330,931.13 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	81 คน ทั้งหมด 13 คน พนักงานท้องถิ่น 8 คน ลูกจ้างประจำ 60 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	12,852 คน
จำนวนครัวเรือน	265 ครัวเรือน
ประชากรแฝง	16,000 คน
รายได้เฉลี่ยประชากร	25,000 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ตำบลบึงยี่โกตั้งอยู่ในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นพื้นที่ ปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร มีโรงงานอุตสาหกรรม ขนาดใหญ่ประมาณ 30 แห่ง โดยส่วนใหญ่ประชากร ในวัยทำงานได้หันมาประกอบอาชีพรับจ้าง ซึ่งเพิ่ม การเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว สภาพทั่วไปในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล บึงยี่โก เป็นที่ราบลุ่มซึ่งมีคลองรังสิตประยูรศักดิ์ไหลผ่าน ทำให้ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรมเป็นหลัก เช่น การทำไร่ส้มเขียวหวาน การปลูกพืชสวน การเลี้ยงสัตว์ ปัจจุบันได้มีการเลี้ยง ปลาในบ่อเป็นอาชีพเสริม ซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับ เกษตรกรพอสมควร